39234 - Oruç fidyesi olarak yemek yerine nakit para vermek caiz değildir

Soru

Oruç tutamayan yaşlı bir adam yemek yerine nakit para verebilir mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Şunu bilmemiz gerekir ki yüce Allah Kur’an’da; “yemek” veya “yedirme” sözcüğüyle tabir etmesi bunun mutlaka yemek olması gerektiğini gösterir. Zira şöyle buyurdu: “(Oruç) Sayılı günlerdir. Artık sizden kim hasta ya da yolculukta olursa tutamadığı günler sayısınca başka günlerde (tutsun). Zor dayanabilenlerin üzerinde bir yoksulu doyuracak kadar fidye (vardır). Kim gönülden bir hayır yaparsa bu da kendisi için hayırlıdır. Oruç tutmanız, eğer bilirseniz sizin için daha hayırlıdır.” Bakara/184

Ayrıca yemin keffareti hususunda şöyle buyurdu: Allah sizi, yeminlerinizdeki 'rastgele söylemelerinizden, boş sözlerden' dolayı sorumlu tutmaz, ancak yeminlerinizle bağladığınız sözlerden dolayı sizi sorumlu tutar. Onun (yeminin) keffareti, ailenizdekilere yedirdiklerinizin ortalamasından on yoksulu doyurmak ya da onları giydirmek veya bir köleyi özgürlüğüne kavuşturmaktır. (Bunlara imkan) Bulamayan (için) üç gün oruç (vardır.) Bu, yemin ettiğinizde (bozduğunuz) yeminlerinizin keffaretidir. Yeminlerinizi koruyunuz. Allah, size ayetlerini böyle açıklar, umulur ki şükredersiniz. Maide/89

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, Fıtır zekatını yiyecekten bir sa’ (yaklaşık 3 kg) verilmesini farz kılmıştır. Böylece naslarda yiyecek veya yedirme olarak geçen tabirlere bağlı kalınarak nakit vermek caiz değildir.

Böylece yaşlı adama farz olan yemek yedirme yerine nakit para vermesi caiz değildir. Hatta yemek tutarından on kat daha fazla para verse dahi geçerli olmaz. Çünkü bu durumda ayet ve hadislere

ters davranılmış olur. Nitekim Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Her kim emrimize uygun olmayan bir amel yaparsa reddolunur”

Bu nedenle yaşlılıktan dolayı oruç tutamayan kişiye şunu deriz: “Tutamadığın her gün için bir yoksulu yedir. Ayrıca bu konuda iki seçeneğiniz mevcuttur:

Birincisi: Yemeği yoksulların evlerine kadar götürürsünüz. Her bir yoksula çeyrek sa’ pirinç ve birlikte yenilecek başka bir gıda verilir.

İkincisi: evinde bir yemek yaparsın ve gerektiği sayı kadar yoksulları çağırır ve yemelerini sağlarsın. Örnek olarak on gün için on yoksulu çağırırsın. Aynı şekilde on gün daha geçince yine on yoksula yemek yedirirsiniz. Enes bin Malik Radiyallahu anhu yaşlanınca Ramazan ayının sonunda otuz yoksula yemek yedirirdi.

En iyisini Allah bilir.